

Bílá zima v MŠ

Konečně se k nám po několika uplynulých letech vrátila krásná bílá zima. Ta sebou přinesla spoustu sněhových vloček, které rozzářily všechny dětské oči. Děti ve školce si užívaly každého mrazivého dne, kdy mohly jít na kopec a bobovat. A když přišla obleva, využily čas k výrobě sněhuláků a staveb „kelbikových“ hradů. Mladší děti si toto počasí přenesly pomocí kouzelné

hůlky do prostor MŠ, kde si postavily LEDOVÉ KRÁLOVSTVÍ a spolu s Annou, Elzou a sněhulákem Olafem, zažívaly velká dobrodružství. Starší děti putovaly na sever, do studeného Grónska, k Eskymákům a ledním medvědům. Také poznaly cestování na saních se psím spřežením, postavily iglů a nakreslily krásné eskymácké kluky a holky.

Během ledna byl obnoven program ŠPAČKOKOŠ, který se koná ve spolupráci s firmou KOH-I-NOOR a Českým olympijským výborem. V šatně MŠ je umístěna krabička s nápisem, kam mohou rodiče a děti vkládat už špatně použitelné krátké pastelky a obyčejné tužky. Ty budou později odeslány organizátorům projektu a následně z nich budou vytvořena zajíma-

vá díla. Jestli budou k vidění on-line nebo v dějišti olympiády, to záleží na covidové situaci. Všem, kdo se projektu zúčastníte, děkujeme. Nyní se děti mohou těšit na blížící se divadlo „V řiši skřítků a víl“ a kameval, který bude plný krásných masek, zábavy a soutěží.

Užívejte zimních dnů v pohodě a ve zdraví.

Paní učitelky z bohdalovské školky

Novinky ze školy

Máme za sebou téměř dva měsíce nového kalendářního roku, ve kterém i nadále pokračujeme v nastaveném vzdělávání žáků. Děti z 1. a 2. třídy navštěvují školu každý den, v rámci tělesné výchovy si užívají sněhu a dalších zimních radovánek, ve školní družině se účastní řady aktivit, těší se ze vzájemné přítomnosti kamarádů. U žáků 3.–9. třídy pokračujeme v distančním vzdělávání dle nastavených pravidel. Obzvláště v těžké situaci jsou žáci 9. třídy, kteří stojí před důležitým životním rozhodnutím, a to výběrem střední školy a svého budoucího povolání.

Věříme, že se nám podaří společnými silami zvládnout současnou situaci, která je nelehká nejen pro všechny děti, ale také pro rodiče, a proto jim děkujeme za pomoc a podporu při distanční výuce. Dětem do nového pololetí přejeme hodně optimismu a energie, rodičům trpělivost a

radost ze svých dětí. Ale ze všeho nejvíc přejeme všem hodně zdraví.

Co je nového ve škole?

Využili jsme dobu, kdy starší děti nenavštěvují školu, a nechali jsme barevně vymalovat učebny 2. stupně, které opět září novotou. Nového vzhledu se také dočkaly šatny i obě oddělení školní družiny. Věříme, že po návratu do školy nový vzhled tříd dětí potěší.

Vědomostní soutěže

Přestože většina dětí nechodí na výuku do školy, řada žáků se ze svých domovů aktivně zapojila a stále zapojuje do mnoha online soutěží. Uskutečnilo se školní kolo Zeměpisné olympiády, kterého se zúčastnilo celkem 10 dětí ve třech kategoriích. V jednotlivých kategoriích zvítězili Barbora Bartušková (6. tř.), Jakub Chmelík (7. tř.) a Viktorie Vildová (9. tř.).

Tito vítězové postupují do okresního kola, které proběhne v únoru online formou. Všem účastníkům děkujeme za účast, vítězům gratulujeme a držíme palce v okresním kole.

V lednu se uskutečnila okresní kola Dějepisné olympiády a Olympiády v českém jazyce. Obě soutěže byly realizovány distančně z domova jednotlivých účastníků pomocí aplikace Teams, kdy regulérnost soutěže zajišťovala webová kamera a mikrofon. Naši školu v obou soutěžích úspěšně reprezentovala žákyně 9. třídy Viktorie Vildová. V okresním kole Dějepisné olympiády obsadila pěkné 17. místo a v Olympiádě v českém jazyce se umístila na výborném 13. místě. Gratulujeme a děkujeme za úspěšnou reprezentaci školy.

Ochutnávka exotického ovoce

V polovině ledna měli žáci 1. a 2. třídy ochutnávku ovoce a zeleniny, kterou pro ně připravila společnost Bovys v rámci projektu Ovoce a zelenina do škol. Děti mohly ochutnat exotické plody z celého světa např. avokádo, granátové jablko, nashi, mango, ... Všichni si pak vzájemně sdělovali dojmy z ochutnávky plodin, které mnozí jedli úplně poprvé.

Aktivita školní družiny

Za současné epidemiologické situace, kdy do školy chodí jen žáci 1. a 2. třídy, přesto fungují obě oddělení školní družiny. Pro děti je organizována řada činností a aktivit. Během adventu děti upekly výborné perníčky, připomínaly si vánoční

zvyky. Myslely také na zvířátka a pro ptáčky vyrobily závěsná tuková krmítka. Chovatelské dovednosti získávají při péči o morčátko. Samozřejmě nechybí každodenní vycházky do okolí, doplněné stavěním sněhuláků, koulováním a dalšími sněhovými radovánkami.

Mgr. Markéta Chlubnová

Mladým chovatelům

Nezadržitelně se blíží termín pro okresní kolo 53. ročníku **Soutěže mladých chovatelů**, dříve známé jako Olympiáda mladých chovatelů. Okresní kolo připravujeme na konec dubna, termín bude ještě upřesněn. Pokud by to situace stále nedovolovala, může se termín posunout (jako loni) nebo by okresní kolo proběhlo on-line.

Okresní kolo proběhne odbornostech: ● Chov králíků ● Chov vodní a hrabavé drůbeže ● Chov okrasných a užitkových plemen holubů ● Chov okrasného ptactva a kanárů ● Chov drobných hlodavců ● Chov ovcí a koz ● Chov kozešinových zvířat ● Kynologie ● Akvaristika ● Teraristika ● Chov ušlechtilých koček ● Králíci hop

Soutěžící doma zpracovávají písemnou práci týkající se jeho chovu s důrazem na vlastní pozorování. Teoretické znalosti prověří test a poznávačka plemen (druhů) v rámci své odbornosti. Zkoušení a hodnocení zajišťují chovatelé a odborníci. Každá odbornost je hodnocena samostatně a v každé odbornosti se odlišují dvě věkové kategorie podle roku narození: 1. mladší: je pro účastníky narozené v letech

Základní škola a mateřská škola Bohdalov

ZÁPIS DO 1. TŘÍDY

pro školní rok 2021/2022

ve středu 14. dubna 2021
od 13:00 do 16:00 hod.

Zápis je povinný pro děti narozené
od 1. 9. 2014 do 31. 8. 2015.

Zápisu se mohou zúčastnit i děti
narozené do 30. 6. 2016.

Podrobnější informace o organizaci
a průběhu zápisu budou včas upřesněny
na webových stránkách školy.

Mladým chovatelům

2007 - 2013, 2. starší: je pro účastníky narozené v letech 2003 – 2006.

Příhlášky je nutno odevzdat nebo zaslat e-mailem do 11.4.2021. Písemné práce je možné po domluvě odevzdat přímo na okresním kole. Bližší informace podá, rady poskytně a přihlášky přijme: OO ČSCH ve Žďáru nad Sázavou - práce s mládeží: David Chalupa, chalupadavid@seznam.cz, Ing. Iveta Prombergerová, Ph.D. iprombergerova@centrum.cz

Podrobné informace na www.cschbohdařov.cz

Těšíme se na Tebe!

Krajský úřad a Krajská veterinární správa pro Kraj Vysočina upozorňuje drobnochovatele drůbeže na nebezpečí zavlečení nákazy a onemocnění drůbeže „Ptačí chřipkou“ vzhledem k nárůstu ohnisek této nákazy v sousedních krajích.

Influenza drůbeže, známá také jako ptačí chřipka, je virové onemocnění postihující ptáky. Postihuje jak volně žijící ptáky, tak drůbež jako slepice, krůty, kachny a husy. Postižená zvířata mají dýchací potíže, trpí ztrátou chuti a masivně hynou v průběhu 1 – 2 dnů. K přenosu dochází především trusem nemocných ptáků. Úhyn ptáka na ptačí chřipku lze potvrdit pouze v laboratorii. Inkubační doba je časový úsek mezi kontaktem s původcem nákazy a vzplanutím klinických příznaků. V případě infekce je to pouze několik dní. První příznaky se obvykle objeví do jednoho týdne. Infikovaná zvířata jsou otupělá a mají načepýřené peří, jsou neteční, odmítají se pohybovat, mají dýchací potíže, jsou apatická (obr. 1). Příjem krmiva je výrazně snížen nebo se objeví úplné nechutenství. Rovněž snáška se výrazně snižuje nebo se úplně zastaví. Vejce jsou deformovaná a mají tenkou skořápku. Některá zvířata vykazují příznaky nachlazení (výtok z nosu, kýčání). Během jednoho až dvou dnů dochází k vysokému úhynu. Zjišťovány jsou krvácení a nekrotické změny na hřebínku a lalůčkách (obr. 2), edém hlavy (obr. 3). Mohou se objevit otoky a krvácení na končetinách (obr. 4)

obr. 1

obr. 2

obr. 3

obr. 4

V případě podezření na výše uvedené příznaky u ptáků informujte ihned o události soukromého veterinárního lékaře nebo místně příslušnou krajskou veterinární správu. Nedovolte vstup cizím osobám do postiženého místa

Zásady pro drobnochovatele drůbeže

V rizikových obdobích (jarní a podzimní migrace volně žijících ptáků) výrazně doporučujeme chovatelům drůbeže, která má přístup do venkovních výběhů, tam kde je to technicky a provozně možné, umístění zvířat uvnitř budov.

- ideální je drůbež chovat v uzavřených objektech a chránit ji před kontaktem s volně žijícím ptačtvem; • slepice, kohouty a krůty nedržet společně s vodní drůbeží;
- v chovech, kde není možno zajistit chov v uzavřeném objektu, přijmout opatření, která v nejvyšší možné míře zabrání kontaktu s volně žijícími ptáky; • krmivo a vodu umístit uvnitř budovy, v krajním případě pod přístřeškem; • pokud možno zamezit pobytu na vodních plochách, kde jsou i volně žijící vodní ptáci, nebo v blízkosti těchto vodních ploch a toků; • pokud možno nenapájet neosetřenou vodou z povrchových vodních nádrží; ke kterým mají přístup volně žijící ptáci • venkovní vodní nádrže dle možností chránit před volně žijícími ptáky (sítě, ploty, zábrany);
- zamezit znečištění krmiva a vody trusem volně žijících ptáků.

Státní veterinární správa

Upozornění pro vlastníky lesa

Městský úřad Žďár nad Sázavou, odbor životního prostředí upozorňuje na zákonnou povinnost vlastníka lesa – předcházet a bránit vývoji, šíření a přemnožení kůrovců v lesích ve stavu pokračující kůrovce kalami. Vydává v této souvislosti upozornění vlastníkům lesů:

Upozorňujeme vlastníky lesů na pokračující kůrovce kalami. Pravidelně kontrolujte svoje lesy. Napadené zelené stromy s opadávající kůrou či stromy rezavějící je třeba zpracovat a odvést z lesa do konce března 2021, popřípadě mechanicky asanovat či chemicky ošetřit. Na tyto činnosti jsou poskytovány státem dotace.

Vylétlé opuštěné souše se zpracovávat nemusi.

Bohdalov v dávném středověku

Nejstarší písemná správa o Bohdalově pochází z roku 1349. V té době byl zapsán v majetku Jindřicha z Ronova a Osové a jednalo se pravděpodobně již o dobře zavedené větší městečko. Logicky se tak naskytá otázka. Co bylo a co se událo před datem prvního písemného uvedení Bohdalova do historie? Pokusme se tuto otázku blíže vyložit na základě známých historických souvislostí.

Erb pánů z Ronova a Osové

Osídlování území dnešních Čech a Moravy slovanskými kmeny začíná v 6. a vrcholí v 11. století našeho letopočtu. Země ale byla obklopena pohraničními pralesy o šířce často i několik desítek kilometrů. Roku 1212 získává král Přemysl Otakar I. zlatou bulu sicilskou. Ta mu zaručila dědičné právo na korunu pro jeho potomky a mohl také volně disponovat s královskými pozemky. V roce 1228 je pak korunován jeho syn král Václav I. Mezi jeho přední šlechtice patřili bratři, Petr z Křižanova a Zbyslav z Bradčic.

Syn Petra s Křižanova, Přibyslav, se stává brněnským purkrabím na hradě Veverí a získává od krále Václava I. velké území na moravské straně dnešní Vysočiny. Jeho bratranec, Jan s Polné, syn Zbyslava, pak obdrží takzvaný Libický újezd. Obě území se stýkala na hranicích obou zemí v oblasti dnešního vrchu Blázkova. Oba přední šlechtice tak můžeme oprávněně spojit s nejstarší historií našeho Bohdalova. Zdá se totiž logické, že se oba bratři rozhodli svoje sídla, tedy Křižanov a Polnou, spojit přímo cestou. Muselo k tomu dojít ještě před založením kláštera ve Žďáře v roce 1252, protože v roce 1251 umírá Přibyslav a následně 1254 Jan.

Na nově vybudované cestě mezi Křižanovem a Polnou, byly tedy ještě před těmito daty založeny dvě nová městečka, Bohdalov a Radostín. Kupecké vozy tažené volskými spřežením, nebo přímo stáda dobytka, která byla po této

cestě hnána, potřebovaly totiž, po překonání denního úseku bezpečné místo pro přenocování a odpočinek. Nová městečka byla proto vyměřována kolem velké návsi - náměstí. Jednotlivé statky a stavení svými štíty utvářely přirozenou ochranu pro přenocující karavany. Bezpečí ještě zvyšoval zděný opevněný kostel s obranou zdi a samostatné stojící strážní věži.

Místo zvolené pro výstavbu městečka Bohdalov mělo řadu výhod. Leželo pod úpatím hor, nedaleko zemské hranice a bylo posledním před jejím přechodem. Bylo tedy vhodné k vybírání myta - cla. Krajina byla jenom mírně zvlněná, s vydatnými pramenitými zdroji vody, stékajícími se do jednoho řečiště. Dnes ho nazýváme Bohdalovský potok, ale ve své době byl pravděpodobně chápán jako jedno z ramen řeky Oslavy. Od Radostína procházela cesta k Bohdalovu mezi dnešními Pokojovem a Znetinkem, aby kolem potoka vystoupala ke kamennému návrší, na kterém stál obraný kostel obklopený staveními, které lemovaly mimořádně rozměrné náměstí. Když si odmyslíme domy postavené mnohem později v jeho středu, ocitneme se jako středověký poutník uprostřed rozsáhlého prostranství o délce 370 a šířce 75 metrů. V jeho horní polovině se jako malý hrad, či tvrz zvedal kamenný, opevněný kostel. S velkou pravděpodobností byl tento prostor vytyčen již při samotném založení městečka a tak můžeme být hrdí na to, že svoji současnou podobu získal Bohdalov již v první polovině 13. století a dodnes si svůj půdorys i nezaměnitelné panorama uchoval.

Každý měsíc najdete v těchto místech jednu z Bohdalovských kapitol.

Další desítky článků a příběhů z historie našeho městečka si můžete přečíst na internetových stránkách

www.bohdalovske-kapitoly.cz

Stanislav Růžička

Demografické údaje městys Bohdalov k 31.12.2020

	Bohdalov 964		Chroustov 201		Celkem
	muži	ženy	muži	ženy	
počet obyvatel	490	474	113	88	1165
do 14 let	85	90	20	13	208
14-19	25	37	7	2	71
20-39	129	109	28	27	293
40-59	150	122	40	27	339
60-79	88	91	12	15	206
80-89	12	24	4	4	44
90-99	1	1	2	0	4
narození	6	12	2	2	22
zemřelí	2	4	2	0	8
odstěhovaní	9	11	1	3	24
přistěhovaní	11	10	3	3	27
šňatky v matričním obvodu Bohdalov					3
cizinci					1
					5

Oznámení o zrušení chovatelského plesu 2021

Chovatelský ples se díky situaci s pandemií Covid 19 letos bohužel nemůže konat. Děkujeme za pochopení a těšíme se na viděnou na příštích akcích naší ZO ČSCH.